Botanisk ekskursion til Store Vrøj og Krageø

v/Dansk Botanisk Forening Fynskredsen, 13. maj 2022

Det var 20 forventningsfulde, botanisk interesserede fra Fyn og Sjælland, der på Store Bededag ankom til mødestedet ved Saltbæk Vig. Poul Tholstrups Fond havde givet os lov til at botanisere en hel dag på Store Vrøj og Kragø. Spændte og en anelse ydmyge var vi over at kunne besøge dette specielle landskab, som jf en fredningsbestemmelse fra 1992 ellers er lukket for offentligheden.

Vi mødtes af dagens kompetente guide, Bruno Kvist Madsen samt bestyrelsesmedlem i Poul Tholstrups Fond, Niels Poul Dreyer, som fortalte om stedets historie og ivrigt videofilmede vores besøg.

Og der var nok af motiver at filme, for så snart botanikerne blev sluppet løs, gik det over stok og sten i små grupper. Krumbøjede, kravlende og sågar liggende med rumpen i vejret mellem tørre kokasser sås botanikere spredt i landskabet.

Udover planter blev der også studeret - og diskuteret - insekter. *Fransk* eller *Bredpandet - that´s the question...* Fuglene gjorde ikke meget væsen af sig - yngletiden var forlængst i gang, og de fleste fugle tavse.

Botanisk Forening Fynskredsen havde i forvejen sat et max. deltagerantal på 20 personer. Dette af hensyn til landskab, arter og til værterne. Og egentlig også af hensyn til deltagerne, da det er svært at formidle planter til en større gruppe, så alle kan se, høre og få noget ud af det.

Tilmeldingen til denne specielle ekskursion startede 20. januar og i kampen for at få en plads på deltagerlisten, sad flere oppe til midnat d. 19. janar for at trykke "Send" på deres mail med tilmelding.

Ekskursionen til Store Vrøj og Kragø var så eftertragtet, at en studerende fra Skovskolen måtte melde sig ind i Dansk Botanisk Forening for at komme med på turen. Tak for det, Mads!

Allerede før ankomsten til "base camp" trillede selskabets 8 biler forbi mængder af blomstrende Nikkende Kobjælde. Et betagende og desværre sjældent syn.

Bruno Kvist Madsen - stående til højre - har sin daglige gang på Store Vrøj, da han ejer og tilser Gallowaykvæget, der afgræsser det magre landskab.

Er vi i Grønland? Ikke ligefrem dansk maj-vejr. Midt i billedet filmer Niels Poul Dreyer Bidende Stenurt.

En Star undersøges under lup af to studerende fra Skovskolen. Malik - jordbrugsteknolog lige om lidt - hepper i baggrunden. Dejligt med unge entusiastiske deltagere på en botanisk ekskursion!

Botanisk ekskursion til Store Vrøj og Krageø

v/Dansk Botanisk Forening Fynskredsen, 13. maj 2022

Den nærmest legendariske, fynske plantekender Bente Lambertsen, som altid bærer sin notesbog med sig på ekskursioner, havde indvilliget i at udarbejde en planteliste. Udover hvad Bentes naturlige "planteradar" selv opfangede, har andre deltagere også bidraget til plantelisten. **Se listen bagerst i denne turrapport.**

Efter nogle timers intens botaniseren og interessante samtaler undervejs, fandt vi tilbage til "base camp" ved hytten, hvor mad-pakker og termokander blev fundet frem. Og nu havde vores guide Bruno Kvist Madsen en overraskelse i ærmet: Salepgøgeurt på Malles Næs! En sjælden art, som her kan findes i tusindvis af eksemplarer.

I løbet af dagen var vejret skiftet fra blæsende køligt til mere mildt maj-vejr. Og på vej til Malles Næs kunne selskabet besigtige engen med Maj-Gøgeurt på den vestlige side af Store Vrøj. På grund af aprils kølige vejr, var planterne ikke langt fremme. Men de tykke, bristefærdige knopper var næsten endnu smukkere end de fuldt udsprungne blomster, som oftest ses på fotos.

Plantelisten. En god måde at kende arter på - om det er fugle eller planter - er altid at notere arter, man ser.
Fynske Bente Lambertsen, som sjældent er i tvivl om en art, fører stadig sine lister.

På Sukkertoppens stejle skrænt mod Kattegat undersøges en plante grundigt.

Gallowaykvæget sørger for den nødvendige naturpleje på Store Vrøj og Kragø.

Under middagspausen dukkede maj-solen frem igen.

En - vistnok - Okkergul Pletvinge studeres.

Maj-Gøgeurt i knop

Botanisk ekskursion til Store Vrøj og Krageø

v/Dansk Botanisk Forening Fynskredsen, 13. maj 2022

Malles Næs ligger sydvest for de arealer, som ejes og forvaltes af Poul Tholstrups Fond, men Bruno havde skaffet os adgang, så vi kunne besigtige Danmarks vel nok største bestand af den fredede og sjældne orkidé Salepgøgeurt. "*Det her har jeg ønsket mig i 30 år!*" udbrød fynske Kurt Due Johansen begejstret, og han var da heller ikke til at rive væk fra engen, da selskabet brød op for at tage afsked med guiden og Saltbæk Vig. Også hos deltagerne fra Østkredsen i Botanisk Forening var der stor glæde over dagens oplevelser.

Blandt fynske deltagere går der stadig frasagn om den spændende dag ved Saltbæk Vig - mange, mange tak til Poul Tholstrups Fond og Bruno Kvist Madsen for at gøre dette besøg muligt.

Alle tramper ivrigt afsted for at komme ud til Salepgøgeurt´erne.

Der kravles på Malles Næs.

Her er det eftertragtede bytte.

Der fotograferes "salep".

Botanisk ekskursion til Store Vrøj og Krageø

v/Dansk Botanisk Forening Fynskredsen, 13. maj 2022

På ekskursionen har deltagerne formentlig knipset tusinder af fotos. Her er et lille udvalg af Frede Østergaards eminente billeder. Tekst og øvrige fotos i denne turrapport er af Helle Hjorth.

Vår-Potentil

Dansk Astragel

Maj-Gøgeurt

Læge-Hundetunge

Enekølle-Bævrerust

Slangetunge

Sand-Mælkebøtte

Botanisk ekskursion til Store Vrøj og Krageø

v/Dansk Botanisk Forening Fynskredsen, 13. maj 2022

Plantelisten side 1

v/Bente Lambertsen

① Store Vrøj + Krageø

x Engelsk græs Armeria maritima
x Lægehundetunge Cynoglossum officinale
x Håret høgeurt Pilosella officinarum
x Vellugtende gulaks Anthoxanthum odoratum
x Blød hejre Bromus hordeaceus
x Lancet vejbred Plantago lanceolata
x Alm stedmoderblomst Viola tricolor
x Alm kongepen Hypochaeris radicata
x Mangelbl. fyrre Luzula multiflora
x Tidlig dværgbunke Aira praecox
x Nikkende kobjælde Pulsatilla pratensis
x Korset stenbræk Saxifraga granulata
x Bidende stenurt Sedum acre
x Rynket rose Rosa rugosa
x Knoldet mjødurt Filipendula vulgaris
x Alm røllike Achillea millefolium
x Vårfladbælg sp Taraxacum sp.
x Alm kællingetand Lotus corniculatus
x Alm syre Rumex acetosa
x Tandfri vårsalat Valerianella locusta
x Blød storkenæb Geranium molle
x Smalbladet vikke Vicia sativa
x Ager-tidsel Cirsium arvense
x Fligbærve Teesdalia nudicaulis
x Tofrøet vikke Vicia hirsuta
x Sylt-star Carex otrubae
x Alm hyld Sambucus nigra
x Alm mangeloo Dryopteris filix-mas
x A. Sølv-potentil Potentilla argentea
x Bakke-knavel Scleranthus annuus ssp. polycarpos
x Bleg fuglegræs Stellaria pallida
x Finhamnet hønsetarm Cerastium semidecandrum
x Glat ærenpris Veronica serpyllifolia
x Gul snerre Galium verum
x Hare-kløver Trifolium arvense
x Humlesneglebælg Medicago lupulina
x Korn-valmue Papaver rhoeas
x Krat-ærenpris Veronica hederifolia ssp lucorum
x Mark-hindekrave Spergularia rubra
x Mark-ærenpris Veronica arvensis
x Rundbælg Anthyllis vulneraria
x Ru svinemælle Sonchus asper
x Vår-vikke Vicia lathyroides
x Sand-løg Allium oleraceum
x Strålende hønsetarm Cerastium arvense
x Strand-kogleaks Schoenoplectus maritimus
x Strand-siv Juncus maritimus
Strand-storkenæb Geranium potentilloides ssp rotundifolium
x Gyvel Cytisus scoparius
x Gåse-potentil Argentina anserina
x Tagrør Phragmites australis
x Stivhåret Bort Leontodon hispidus
x Gåsemad Arabidopsis thaliana
x Lysesiv Juncus effusus
x Bakke forglemmigej Myosotis ramosissima
x Tyrenellike Viscaria vulgaris
x Bidende ranunkel Ranunculus acris
x Hyntetrost Eupatorium cannabinum
x Dansk astragel Astragalus danicus
x Dansk kokleare Cochlearia danica
x Hunde-viol Viola canina
x Strand-maitrut Seriphidium maritimum
x Vår-brandbæger Senecio vernalis
x Alm torskemund Linaria vulgaris
x Krøset skrøppe Rumex crispus
x Alm brandbæger Senecio vulgaris
x Bakke-nellike Dianthus deltoides
x Slangetunge Ophioglossum vulgatum
x Fliget vejbred Plantago coronopus
x Vår-potentil Potentilla tabernaemontani
x Krybende potentil Potentilla reptans
x Slangehoved Echium vulgare

Botanisk ekskursion til Store Vrøj og Krageø

v/Dansk Botanisk Forening Fynskredsen, 13. maj 2022

Plantelisten side 2

v/Bente Lambertsen

S (2)

x Hørse-tidsel Cirsium vulgare
x Læge-kokleare Cochlearia officinalis
x Strand-bede Beta vulgaris
x Valle-valmue Papaver argemone
x A. Mark-arve Arenaria serpyllifolia
x Sand-fostjerne Thalictrum arenarium
x Vår gæslingeblomst Erophila verna
x Strandarve Honckenya peploides
x Strand-kål Crambe maritima
x Ulæbing Brandbajer Senecio viscosus
x Strand-fladbælg Lathyrus japonicus (1)
x Sand-hjelme Ammophila arenaria
x Øst Mælkebø Chaerophyllum temulum
x Gærde-kørvel Anthriscus caudatus
x Nikkende limurt Silene nutans
x Gærde-valmue Papaver dubium
x Havtorn Hippophaë rhamnoides
x Hejrenæb Erodium cicutarium
x Ene Juniperus communis
x Slåen Prunus spinosa
x Fåre-søngel Festuca ovina
x Øst pimpinelle Pimpinella saxifraga
x Gold hejre Anisantha sterilis
Grådnyttet Sand mælkebøtte Taraxacum platyglossum
Rødnyttet Sandmælkebøtte Taraxacum brachyglossum

(2) NV-mose

x Bjerg-rørhvene Calamagrostis epigeios
x Maj-gøgeurt Dactylorhiza majalis
x Kæ-tidsel Cirsium palustre
x Øst hensetorm Cerastium fontanum
x Tusindfryd Bellis perennis
x Gåse-potentil Argentina anserina
x Vellugtende gulaks Anthoxanthum odoratum
x Bidende ranunkel Ranunculus acris
x Tigger-ranunkel Ran. sceleratus

x Kæ-Sneere Galium palustre
x Øst star Carex nigra
x Blågrøn star Carex flacca
x Vandnavle Hydrocotyle vulgaris
x Gul fostjerne Thalictrum flavum
x Slangehoved Echium vulgare
x Enskellet sumpstrå Eleocharis uniglumis
x Kattehale Lythrum salicaria
x Kæ-ranunkel Ranunculus flammula
x Mangeblomstret fnyttle Luzula multiflora
x Toradet-star Carex disticha
x Trævlekrone Lychnis flos-cuculi
x Rabarber Rheum x rhabarbarum

(3) Malles næs

x Star nælde Urtica dioica
x Vild kørvel Anthriscus sylvestris
x Musehale Myosurus minimus
x Knold-ranunkel Ranunculus bulbosus
x Glat ærenpris Veronica serpyllifolia
x Liden vandarve Montia minor
x Vår-gæslingeblomst Erophila verna
x Salep-gøgeurt Anacamptis morio
x Fladtrykt kogleaks Blysmus compressus
x Hirse-star Carex panicea
x Bleg fuglegræs Stellaria pallida
x Mælkebøtte sp Taraxacum sp.
x Øst mælkeurt Polygala vulgaris
x Hundesalat Leontodon saxatilis
x Hundeviol Viola canina
x Djævelsbid Succisa pratensis

x Samel Samolus valerandi
x Vellugtende gulaks Anthoxanthum odoratum
x Rød søngel Festuca rubra
x Læge-ærenpris Veronica officinalis
x Gåse-potentil Argentina anserina

2